

Factsheet Glastuinbouw 2018

Ontwikkelingen in de sector op basis van de administratie van Colland Arbeidsmarkt in 2017

Inhoudsopgave

1.	Werkgevers
2.	Overzicht sectoren
3.	Regionale spreiding bedrijven en bedrijfsgrootte
4.	Werknemers totalen
5.	Werknemers naar leeftijd
6.	Werknemers naar regio
7.	Werknemers naar lengte dienstverband
8.	Werknemers naar bedrijfsgrootte en lengte dienstverband
9.	Instroom naar leeftijd
10.	Instroom naar maand en leeftijd
11.	Uitstroom naar leeftijd
12.	Uitstroom naar maand en leeftijd
13.	In- en uitstroom met elkaar vergeleken
Bijlage 1	Begripsomschrijvingen
Bijlage 2	Vrijwillig aangesloten bedrijven
Bijlage 3	Bundeling van arbeidsmarktregio's in districten

Toelichting

Het Colland Bestuursbureau voert jaarlijks een onderzoek uit naar arbeidsmarktontwikkelingen in de bij Colland Arbeidsmarkt aangesloten sectoren op grond van de gegevens in de administratie.

Daarmee zijn "factsheets" opgesteld, waarin vergelijkbare kengetallen van de diverse deelsectoren zijn opgenomen. Het doel van de factsheets is sectoren informeren over de arbeidsmarktsituatie in hun sector.

Voor de analyses wordt gebruik gemaakt van gegevens uit de bestanden van Colland Arbeidsmarkt. Om zicht te geven op trends in sectoren zijn in een aantal tabellen gegevens vanaf 2013 tot en met 2017 meegenomen.

Dit jaar is gekozen voor een nieuwe opmaak in een poging de grote hoeveelheid informatie overzichtelijker te presenteren. Ook zijn enkele nieuwe tabellen en figuren toegevoegd.

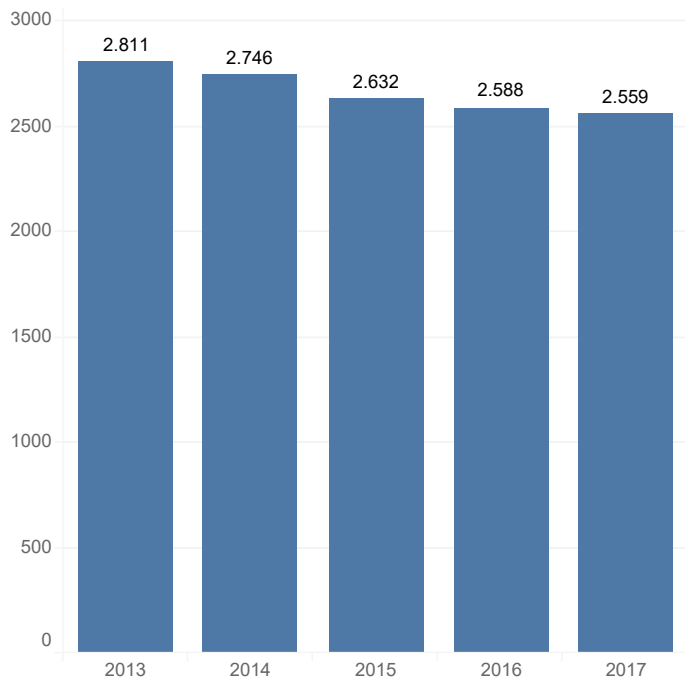
Daarnaast zijn de rekenmethoden tegen het licht gehouden waardoor er hier en daar kleine verschillen optreden in de historische gegevens.

Naar aanleiding van eerder in de sectorcommissies gemaakte opmerkingen, zijn de gegevens over 2016 en 2017 uitsluitend de bedrijven (en hun werknemers) opgenomen die vallen onder de werkingssfeer van de betreffende cao. De vrijwillig aangesloten bedrijven zijn dus niet meegenomen. Dat geeft (beperkte) verschillen met de cijfers in eerdere jaren. Daarom is in de bijlage een tabel opgenomen van de cijfers van aantallen vrijwillig aangesloten bedrijven en hun werknemers.

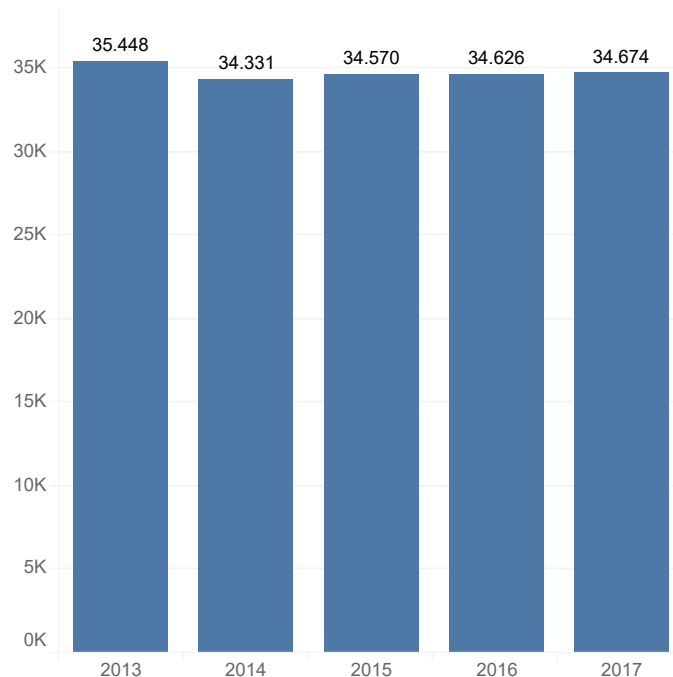
Heeft u op- of aanmerkingen? Neem dan contact op met Colland Bestuursbureau via actor@actor.nl

1. Werkgevers

1.1 Aantal werkgevers ultimo jaar

1.3 Aantal dienstverbanden ultimo jaar

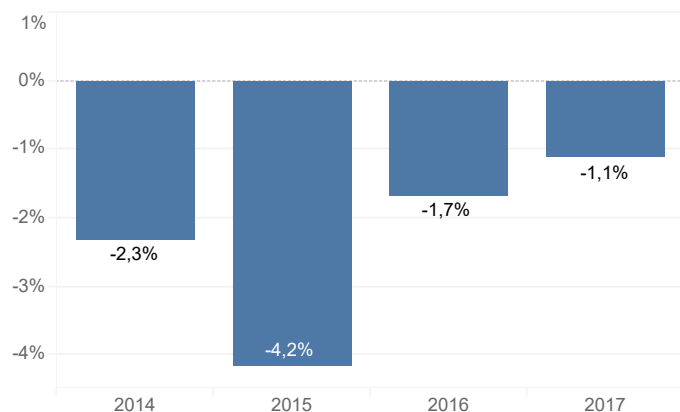
Ontwikkeling in aantallen werkgevers en dienstverbanden binnen de sector

De figuren op deze pagina betreffen het aantal werkgevers en dienstverbanden van werknemers binnen de sector. Een dienstverband hoeft niet gelijk te zijn aan een werknemer, gezien een persoon meerdere dienstverbanden kan hebben.

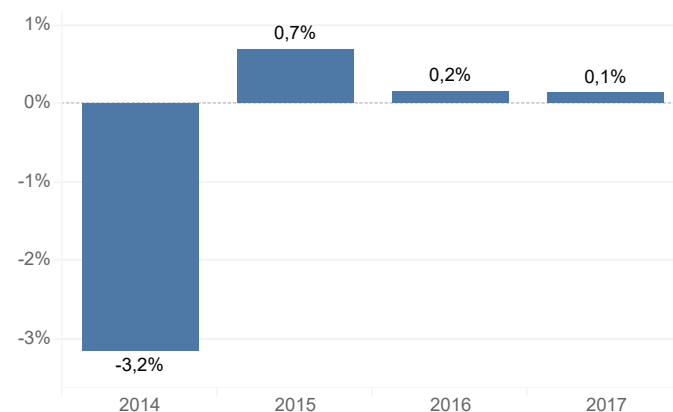
De twee bovenste figuren laten de ontwikkeling van het aantal werkgevers (fig. 1.1) en het aantal dienstverbanden (figuur 1.3) zien. Beide betreft de ontwikkeling in absolute aantallen naar ultimo jaar

De onderste twee figuren geeft het procentuele verschil aan van het aantal werkgevers en dienstverbanden van werknemers ultimo 2017 ten opzichte van ultimo 2016. In figuur 1.2 staat het procentuele verschil tussen 2016 en 2017 voor het aantal werkgever, in figuur 1.4 is dit weergegeven voor het aantal dienstverbanden.

1.2 Aantal werkgevers ultimo jaar procentueel verschil

1.4 Aantal dienstverbanden ultimo jaar procentueel verschil

2. Overzicht sectoren

2.1 Bedrijven alle sectoren ultimo jaar

	2013	2014	2015	2016	2017
Bedrijfsverzorgingsdiensten	37	34	42	57	49
Bloembollengroothandel	97	98	101	92	97
Bos & Natuur	188	188	186	179	173
Dierhouderij	2.595	2.657	2.743	2.783	2.847
Glastuinbouw	2.811	2.746	2.632	2.588	2.559
Groenvoederdrogerijen	7	9	9	5	6
Hoveniers	2.697	2.697	2.737	2.837	2.972
Loonwerk	2.212	2.174	2.155	2.147	2.183
Open teelten Bloembollen	565	559	606	594	562
Open teelten Boomkwekerij	1.127	1.117	1.082	1.060	1.036
Open teelten Landbouw	1.095	1.056	1.063	1.069	1.085
Open teelten Tuinbouw	1.759	1.763	1.866	1.854	1.817
Paddenstoelen	160	143	142	141	138
Varkensverbetering	12	12	12	10	10
Totaal	15.362	15.253	15.376	15.416	15.534

De tabellen en figuren op deze pagina geven een overzicht van de ontwikkeling door de jaren heen, van de verschillende sectoren in de agrarische en groene sector.

In tabel 2.1 staat het aantal bedrijven in de verschillende agrarische en groene sectoren in de periode 2013-2017, naar ultimo jaar. Figuur 2.2 geeft aan met welk percentage het aantal bedrijven in 2017 veranderd is ten opzichte van het voorgaande jaar.

Tabel 2.3 geeft de ontwikkeling van het aantal dienstverbanden van de werknemers, in de periode 2013-2017, naar ultimo jaar.

Figuur 2.4 geeft een weergave van de premieeloonssommen van 2013 t/m 2017 van de verschillende sectoren, inclusief vrijwillig aangesloten bedrijven en op hele miljoenen afgerond.

Figuur 2.5 geeft voor de verschillende sectoren de procentuele ontwikkeling van het totaal aantal werknemers in 2017, ten opzichte van 2016. Het gaat hierbij om werknemers.

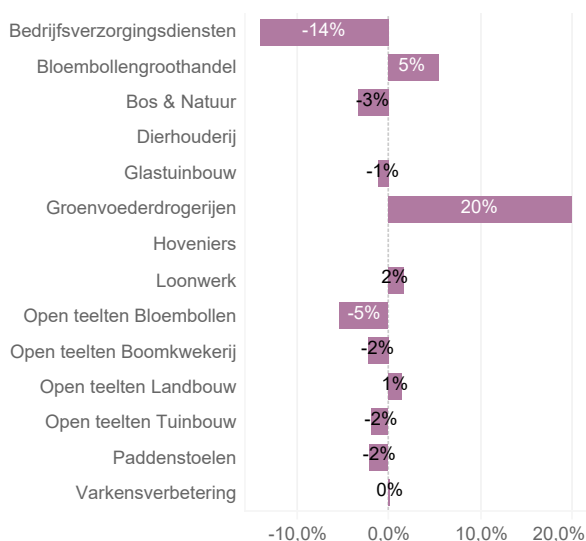
2.3 Dienstverbanden alle sectoren ultimo jaar

	2013	2014	2015	2016	2017
Bedrijfsverzorgi..	2.060	1.963	2.959	2.911	2.916
Bloembollengro..	1.477	1.394	1.479	1.431	1.458
Bos & Natuur	2.564	2.442	2.443	2.275	2.321
Dierhouderij	9.036	9.000	8.601	8.638	9.133
Glastuinbouw	35.448	34.331	34.570	34.626	34.674
Groenvoederdr..	86	87	82	71	88
Hoveniers	15.007	15.150	15.723	16.454	17.793
Loonwerk	21.572	21.490	21.795	21.865	22.897
Open teelten Bl..	3.281	3.311	3.696	3.968	4.071
Open teelten B..	8.249	7.900	8.082	8.386	8.870
Open teelten L..	3.330	3.406	3.139	3.226	3.252
Open teelten T..	8.396	8.286	8.851	9.297	9.850
Paddenstoelen	2.645	2.732	2.566	2.525	2.533
Varkensverbet..	523	534	552	234	227
Totaal	113.674	112.026	114.538	115.907	120.083

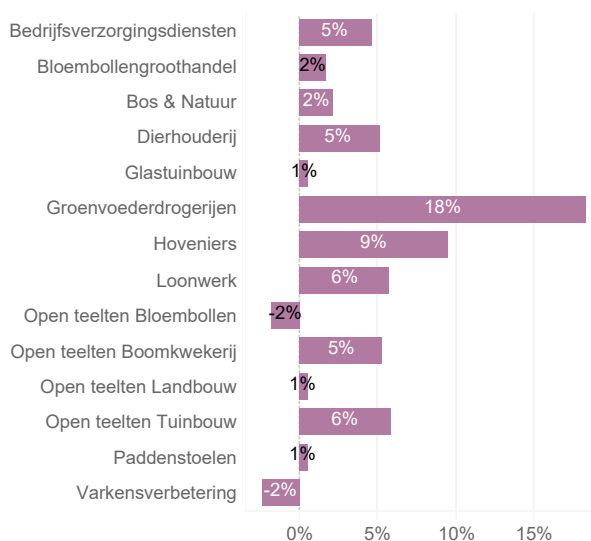
2.4 Premieeloonssommen

CAO	2013	2014	2015	2016	2017
soort loonsom	premie	premie	premie	premie	premie
Bedrijfsverzorging	71.000	67.000	64.000	83.295	85.603
Bloembollengroothandel	45.000	46.000	45.000	46.084	45.480
Bos en Natuur	85.000	84.000	88.000	88.107	84.877
Dierhouderij	162.000	189.000	174.000	165.955	174.529
Glastuinbouw	557.000	549.000	552.000	571.532	600.002
Groenvoederdrogerijen	4.000	4.000	4.000	3.467	4.046
Hoveniers	413.000	390.000	401.000	423.641	455.463
Loonwerk	629.000	628.000	644.000	655.181	695.210
Open teelten bloembolle	58.000	59.000	60.000	60.267	64.814
Open teelten boomkwek	127.000	126.000	122.000	127.208	131.805
Open teelten landbouw	73.000	75.000	80.000	72.870	75.909
Open teelten tuinbouw	132.000	142.000	151.000	161.266	167.737
Paddenstoelen	33.000	40.000	43.000	43.295	44.823
Varkensverbetering	15.000	15.000	15.000	15.629	25.121
Totaal	2.404.000	2.414.000	2.444.000	2.517.798	2.655.418

2.2 Ontwikkeling bedrijven 2016/2017 in procenten

2.5 Ontwikkeling werknemers 2016-2017 in procenten (stroomcijfers)

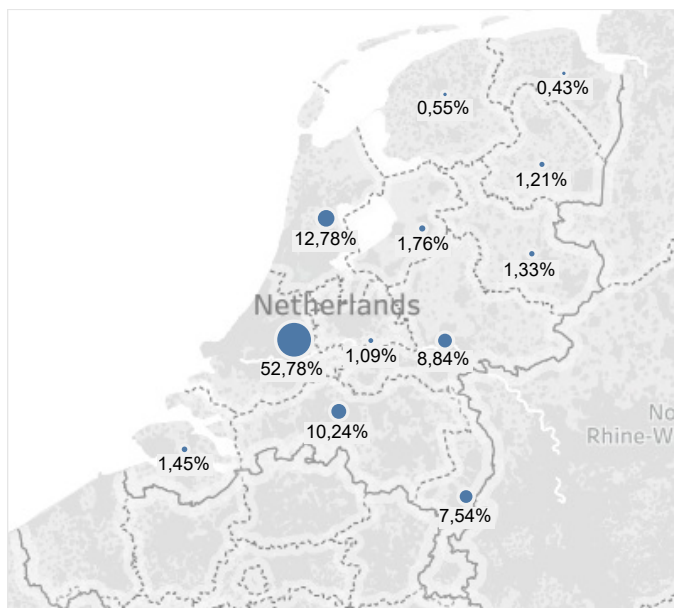

3. Regionale spreiding bedrijven en bedrijfsgrootte

3.1 Bedrijven naar provincie

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Drenthe	39	35	34	30	31	31
Flevoland	50	49	49	45	45	45
Friesland	19	18	16	13	13	14
Gelderland	241	240	235	218	222	226
Groningen	13	14	13	13	13	11
Limburg	233	233	211	207	195	193
Noord-Brabant	294	282	281	276	274	262
Noord-Holland	363	361	354	342	334	327
Overijssel	36	36	39	34	33	34
Utrecht	31	31	29	33	28	28
Zeeland	41	45	41	38	34	37
Zuid-Holland	1.488	1.467	1.444	1.383	1.366	1.350
Totaal	2.848	2.811	2.746	2.632	2.588	2.558

3.2 Bedrijven naar provincie

Tabel 3.1 geeft een overzicht van de ontwikkeling in regionale spreiding van het aantal bedrijven in de sector van 2012 tot en met 2017. In tabel 3.4 staat de procentuele verdeling in van dit aantal. In de landkaarten staat deze procentuele verdeling naar provincie weergegeven voor het meest recente jaar, 2017. Hierbij is zowel de verdeling voor de bedrijven in de sector (figuur 3.2), als de verdeling van het aantal bedrijven in de benchmark sectoren (figuur 3.5) te zien.

De tabellen onderaan de pagina geven inzicht in de ontwikkeling van het aantal bedrijven naar bedrijfsgrootte. De aantallen bedrijven (tabel 3.3) zijn verdeeld naar in categorieën die uiteenlopen van bedrijven met 1-5 werknemers tot meer dan 100 werknemers. In tabel 3.7 staat de procentuele verdeling van het aantal bedrijven naar bedrijfsgrootte voor de periode 2013-2017. De procentuele verdeling van bedrijven naar bedrijfsgrootte staat voor het meest recente jaar (2017) overzichtelijk weergegeven in figuur 3.6.

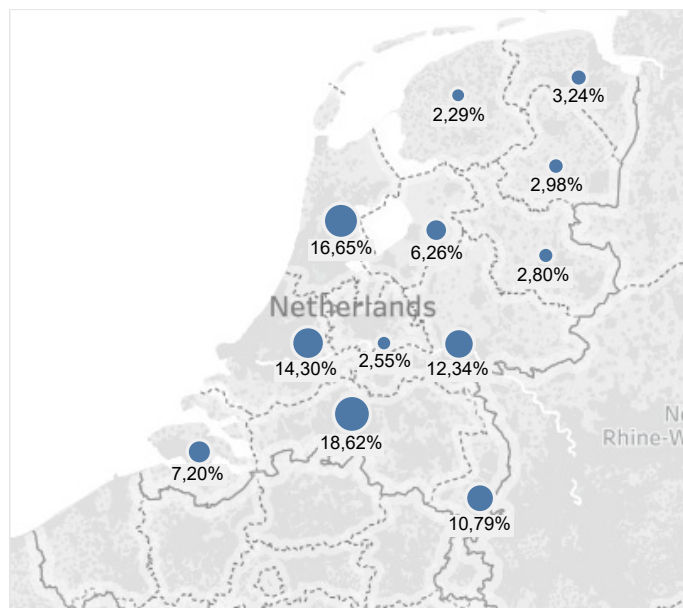
3.3 Bedrijven naar bedrijfsgrootte

Bedrijfsgrootte	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1-5	1.061	1.071	1.076	1.042	995	1.001
6-10	564	561	510	485	472	433
11-25	674	631	612	597	583	581
26-50	332	344	339	309	314	309
51-100	166	155	150	151	169	175
100+	51	49	59	48	55	60
Totaal	2.848	2.811	2.746	2.632	2.588	2.559

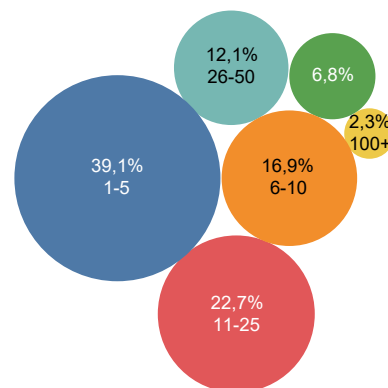
3.4 Bedrijven naar provincie in %

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Drenthe	1,4%	1,2%	1,2%	1,1%	1,2%	1,2%
Flevoland	1,8%	1,7%	1,8%	1,7%	1,7%	1,8%
Friesland	0,7%	0,6%	0,6%	0,5%	0,5%	0,5%
Gelderland	8,5%	8,5%	8,6%	8,3%	8,6%	8,8%
Groningen	0,5%	0,5%	0,5%	0,5%	0,5%	0,4%
Limburg	8,2%	8,3%	7,7%	7,9%	7,5%	7,5%
Noord-Brabant	10,3%	10,0%	10,2%	10,5%	10,6%	10,2%
Noord-Holland	12,7%	12,8%	12,9%	13,0%	12,9%	12,8%
Overijssel	1,3%	1,3%	1,4%	1,3%	1,3%	1,3%
Utrecht	1,1%	1,1%	1,1%	1,3%	1,1%	1,1%
Zeeland	1,4%	1,6%	1,5%	1,4%	1,3%	1,4%
Zuid-Holland	52,2%	52,2%	52,6%	52,5%	52,8%	52,8%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

3.5 Bedrijven naar provincie benchmark

3.6 Bedrijven naar bedrijfsgrootte

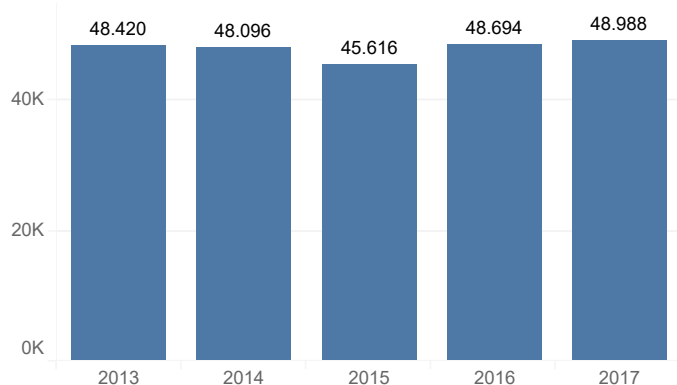

3.7 Bedrijven naar bedrijfsgrootte in %

Bedrijfsgrootte	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1-5	37,3%	38,1%	39,2%	39,6%	38,4%	39,1%
6-10	19,8%	20,0%	18,6%	18,4%	18,2%	16,9%
11-25	23,7%	22,4%	22,3%	22,7%	22,5%	22,7%
26-50	11,7%	12,2%	12,3%	11,7%	12,1%	12,1%
51-100	5,8%	5,5%	5,5%	5,7%	6,5%	6,8%
100+	1,8%	1,7%	2,1%	1,8%	2,1%	2,3%

4. Werknemers totalen

4.1 Werknemers gedurende het jaar 2013-2017

Deze pagina geeft meer inzicht in het aantal werknemers in de sector.

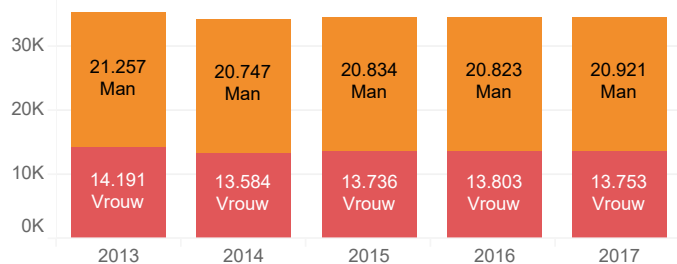
In figuur 4.1 staat de ontwikkeling van het aantal werknemers gedurende het jaar, voor de periode 2013-2017. Het aantal werknemers gedurende het jaar is ongelijk aan het hiervoor gepresenteerde aantal dienstverbanden ultimo jaar. Een werknemer kan immers meerdere dienstverbanden hebben.

Het gemiddeld aantal werknemers per jaar staat in de figuur ernaast (figuur 4.4). Dit is een gemiddelde van het aantal werknemers ultimo maand. De ontwikkeling van dit gemiddelde per maand staat voor de twee meest recente jaren, 2016 en 2017, weergegeven in figuur 4.5.

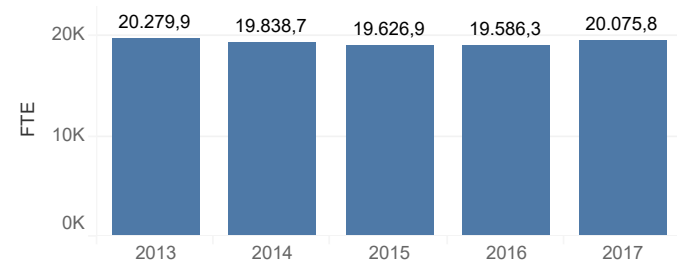
Figuur 4.2 geeft het aantal dienstverbanden van mannen en van vrouwen weer, naar ultimo jaar.

Voor de periode 2013-2017 staat de totale jaarlijkse werkgelegenheid uitgedrukt in FTE in figuur 4.3. Naast deze figuur is van dezelfde periode de werkgelegenheid in FTE te zien per ultimo jaar (figuur 4.7). Het gemiddeld aantal gewerkte FTE van mannen en van vrouwen staat in figuur 4.6.

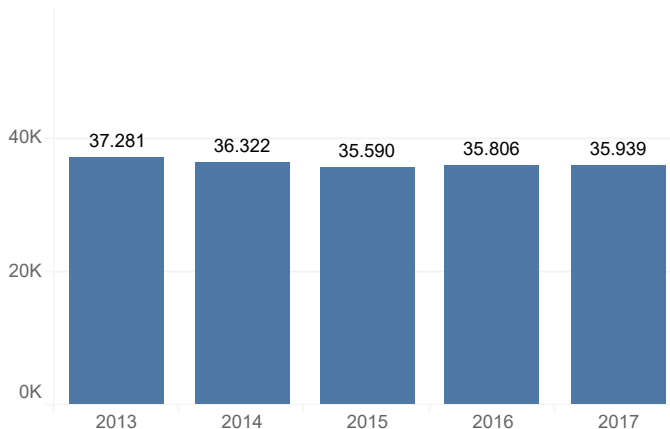
4.2 Dienstverbanden ultimo jaar naar geslacht

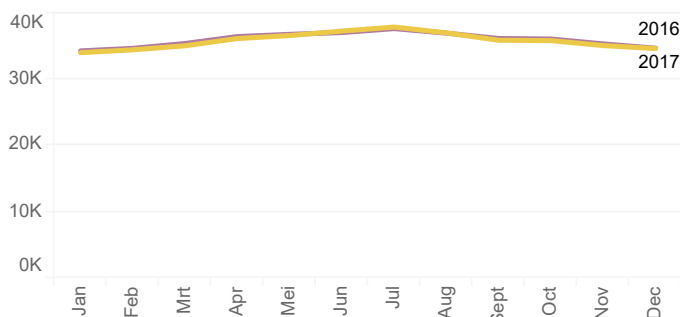
4.3 Werknemers in fte gedurende het jaar

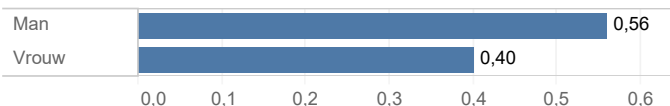
4.4 Gemiddeld aantal werknemers

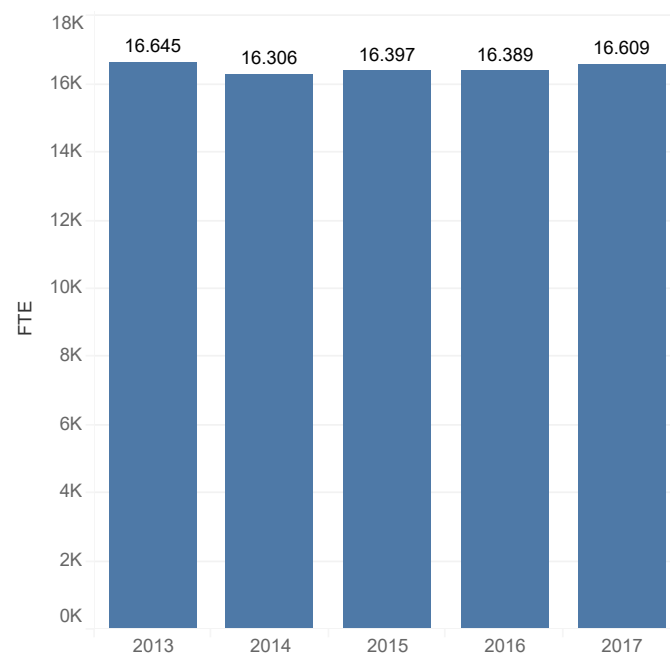
4.5 Aantal werknemers ultimo maand

4.6 gemiddeld FTE naar geslacht

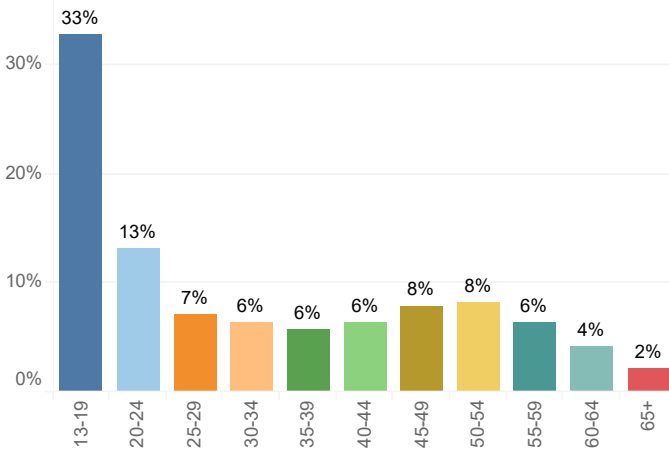

4.7 Fte ultimo jaar

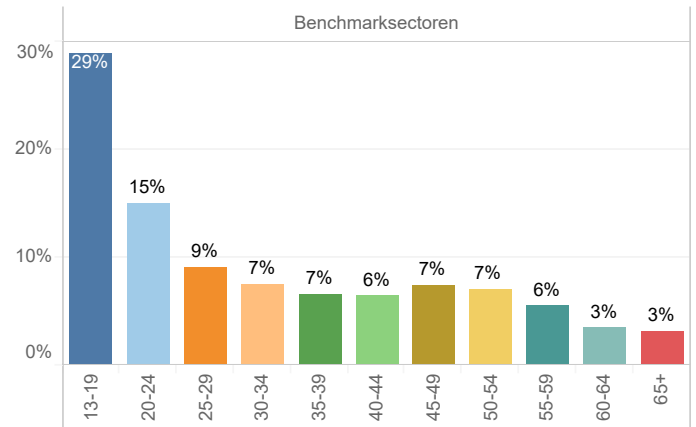

5. Werknemers naar leeftijd

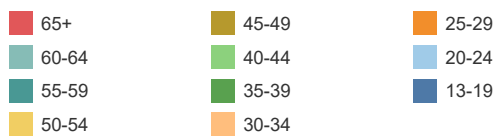
5.1 Leeftijdverdeling 2017

5.4 Leeftijdverdeling benchmarksectoren 2017

Deze pagina geeft meer inzicht in de leeftijdsverdeling van de werknemers. In de bovenste twee figuren is voor 2017 de verdeling naar leeftijdscategorieën weergegeven. In de linker figuur staat de verdeling binnen de sector (figuur 5.1) in de rechter figuur de leeftijdsverdeling in de benchmarksectoren (figuur 5.4). Ultimo 2013-2017 is de ontwikkeling van de procentuele verdeling van werknemers uit de sector weergegeven in figuur 5.5.

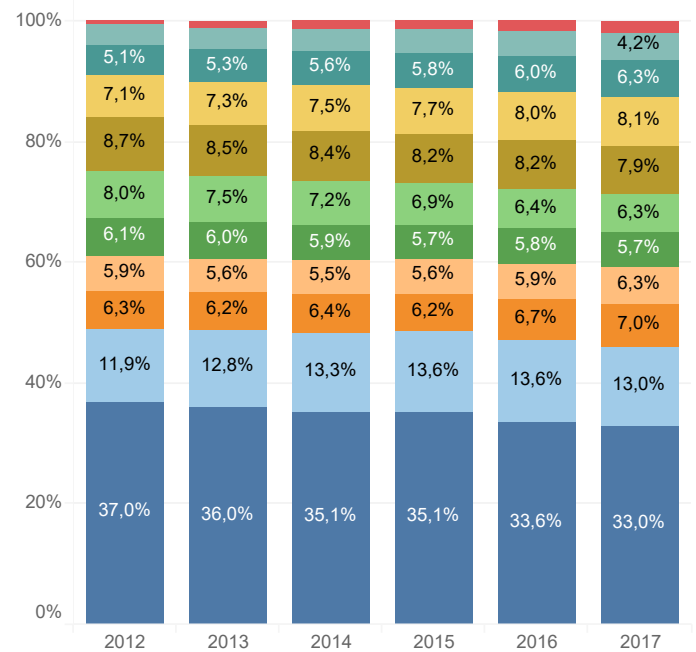

De ontwikkeling in de sector tussen 2013 en 2017 van het aantal dienstverbanden naar leeftijd staat per ultimo jaar in tabel 5.2. Van de verschillende sectoren staat de gemiddelde leeftijd van de werknemers in figuur 5.3. Voor de sector is de gemiddelde leeftijd ook voor de periode 2013-2017 weergegeven (figuur 5.6).

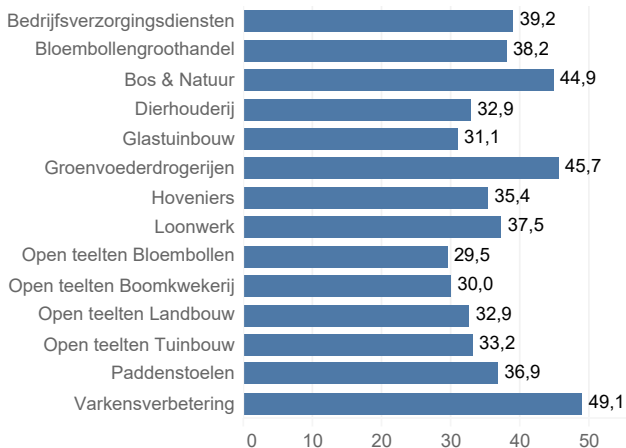
5.2 Dienstverbanden naar leeftijd (ultimo)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
13-19	13.113	12.486	11.596	11.663	11.304	11.283
20-24	4.224	4.427	4.389	4.500	4.567	4.446
25-29	2.252	2.164	2.104	2.045	2.264	2.411
30-34	2.075	1.955	1.820	1.865	1.988	2.140
35-39	2.161	2.086	1.955	1.891	1.970	1.963
40-44	2.850	2.603	2.378	2.284	2.172	2.159
45-49	3.090	2.934	2.792	2.718	2.763	2.698
50-54	2.510	2.534	2.494	2.544	2.678	2.789
55-59	1.821	1.832	1.862	1.920	2.016	2.169
60-64	1.192	1.235	1.237	1.267	1.364	1.451
65+	180	388	438	490	590	713
Totaal	35.468	34.644	33.065	33.187	33.676	34.222

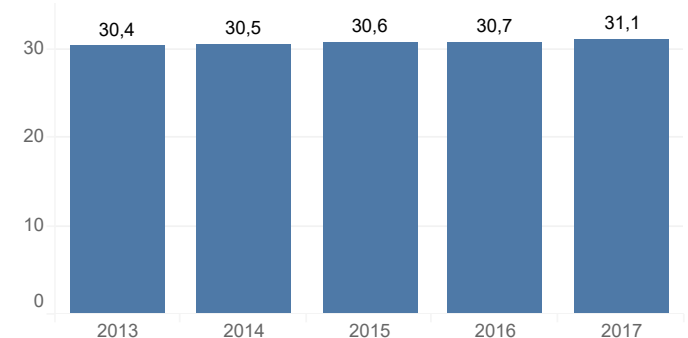
5.5 Werknemers naar leeftijd (ultimo)

5.3 Gemiddelde leeftijd per sector 2017

5.6 Gemiddelde leeftijd

6. Werknemers naar regio

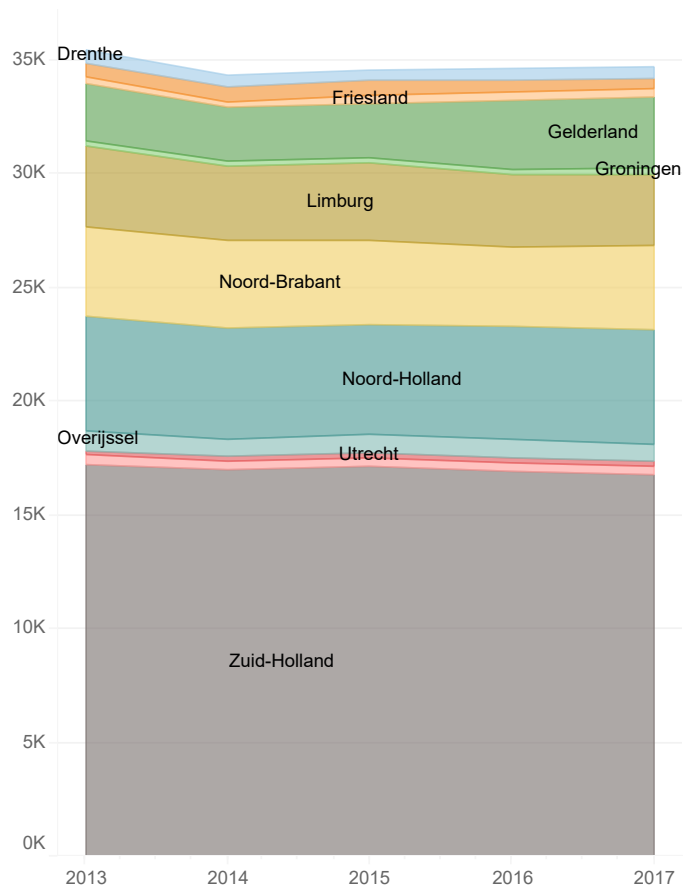
6.1 Dienstverbanden naar provincie

Provincie	2013	2014	2015	2016	2017
Drenthe	573	548	499	512	461
Flevoland	622	620	616	530	488
Friesland	292	262	377	370	326
Gelderland	2.536	2.341	2.395	3.018	3.136
Groningen	203	233	229	247	298
Limburg	3.547	3.286	3.415	3.164	3.141
Noord-Brabant	3.981	3.832	3.720	3.520	3.688
Noord-Holland	5.006	4.907	4.804	4.938	5.010
Overijssel	866	705	792	846	808
Utrecht	206	211	212	189	185
Zeeland	427	396	400	399	373
Zuid-Holland	17.189	16.990	17.111	16.893	16.757
Totaal	35.448	34.331	34.570	34.626	34.671

6.2 Dienstverbanden naar provincie ultimo jaar %

Provincie	2013	2014	2015	2016	2017
Drenthe	1,6%	1,6%	1,4%	1,5%	1,3%
Flevoland	1,8%	1,8%	1,8%	1,5%	1,4%
Friesland	0,8%	0,8%	1,1%	1,1%	0,9%
Gelderland	7,2%	6,8%	6,9%	8,7%	9,0%
Groningen	0,6%	0,7%	0,7%	0,7%	0,9%
Limburg	10,0%	9,6%	9,9%	9,1%	9,1%
Noord-Brabant	11,2%	11,2%	10,8%	10,2%	10,6%
Noord-Holland	14,1%	14,3%	13,9%	14,3%	14,5%
Overijssel	2,4%	2,1%	2,3%	2,4%	2,3%
Utrecht	0,6%	0,6%	0,6%	0,5%	0,5%
Zeeland	1,2%	1,2%	1,2%	1,2%	1,1%
Zuid-Holland	48,5%	49,5%	49,5%	48,8%	48,3%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

6.4 Dienstverbanden naar provincie ultimo jaar

De tabellen en figuren geven meer inzicht in de regionale verdeling van het aantal werknemers of dienstverbanden. De ontwikkeling van het aantal dienstverbanden per ultimo jaar is weergegeven in absolute aantallen (figuur 6.1) en in procenten (figuur 6.2).

Voor de verschillende districten en arbeidsmarktregio's is dit in absolute aantallen weergegeven in respectievelijk tabel 6.3 en tabel 6.5.

Figuur 6.4 maakt de verdeling van het aantal dienstverbanden per ultimo jaar visueel inzichtelijk.

6.3 Dienstverbanden naar district ultimo jaar 2013-2017

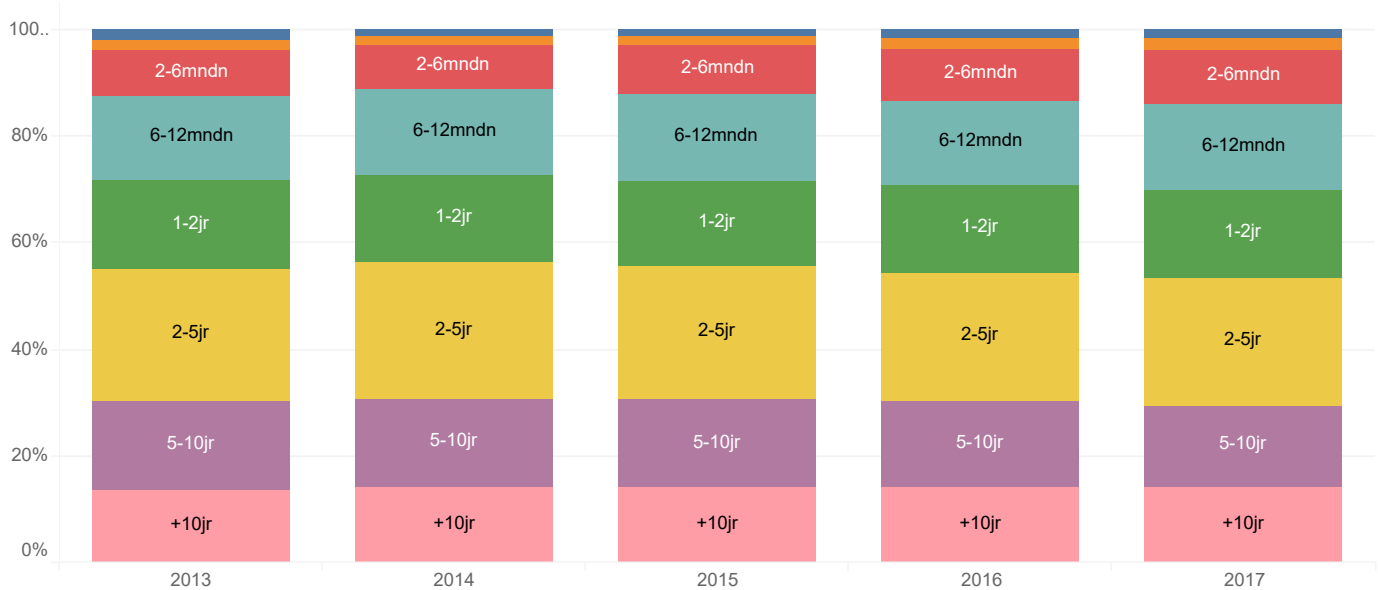
District	2013	2014	2015	2016	2017
Midden-West	16.625	16.412	16.531	16.152	15.975
Noord	1.068	1.043	1.105	1.129	1.085
Noord-West	5.058	4.965	4.865	5.007	5.071
Oost	3.402	3.046	3.187	3.864	3.945
Zuid-Oost	5.614	5.182	5.269	4.769	4.837
Zuid-West	3.681	3.683	3.613	3.705	3.758

6.5 Dienstverbanden naar arbeidsmarktregio ultimo jaar

Arbeidsmarktregio	2013	2014	2015	2016	2017
Achterhoek	31	30	28	30	28
Drechtsteden	90	100	94	86	76
Drenthe	564	539	490	503	450
Flevoland	622	620	616	530	488
Food Valley	5	6	6	1	2
Friesland	292	262	377	370	326
Gooi- en Vechtstreek	36	29	26	13	13
Groningen	212	242	238	256	309
Groot Amsterdam	2.024	1.915	1.902	1.920	1.905
Haaglanden	9.491	9.438	9.608	9.457	9.363
Helmond-De Peel	954	827	833	681	700
Holland Rijnland	1.661	1.654	1.673	1.703	1.719
IJsselvechtstreek	802	629	717	773	730
Midden-Brabant	670	617	580	481	395
Midden-Gelderland	389	381	343	532	632
Midden-Holland	1.542	1.482	1.469	1.302	1.324
Midden-Limburg	164	123	133	117	103
Midden-Utrecht	118	124	125	107	110
Noord-Holland Noord	2.710	2.730	2.635	2.746	2.833
Noord-Limburg	3.383	3.163	3.282	3.047	3.038
Noordoost-Brabant	370	368	373	375	486
Rijnmond	1.250	1.251	1.253	1.305	1.317
Rivierenland	1.656	1.472	1.572	1.997	2.008
Stedendriehoek	316	324	340	344	347
Twente	85	86	88	88	94
West-Brabant	1.914	1.936	1.866	1.915	1.992
Zaanstreek/Waterland	294	298	302	313	303
Zeeland	427	396	400	399	373
Zuid-Gelderland	118	118	93	99	104
Zuid-Holland Centraal	3.155	3.065	3.014	3.040	2.958
Zuid-Kennemerland	30	22	26	28	30
Zuidoost-Brabant	73	84	68	68	115

7. Werknemers naar lengte dienstverband

7.1 Werknemers lengte dienstverband ultimo jaar %

7.2 Werknemers lengte dienstverband ultimo jaar

	2013	2014	2015	2016	2017
<1mnd	737	478	443	572	543
1 mnd	643	481	511	684	826
2-6mndn	3.019	2.862	3.228	3.419	3.513
6-12mndn	5.631	5.582	5.625	5.374	5.595
1-2jr	5.946	5.633	5.492	5.744	5.680
2-5jr	8.687	8.758	8.635	8.312	8.297
5-10jr	5.956	5.656	5.755	5.618	5.299
+10jr	4.829	4.881	4.881	4.903	4.921
Totaal	35.448	34.331	34.570	34.626	34.674

7.4 Werknemers lengte dienstverband ultimo jaar %

	2013	2014	2015	2016	2017	2017
<1mnd	2,1%	1,4%	1,3%	1,7%	1,6%	-5,07%
1 mnd	1,8%	1,4%	1,5%	2,0%	2,4%	20,76%
2-6mndn	8,5%	8,3%	9,3%	9,9%	10,1%	2,75%
6-12mndn	15,9%	16,3%	16,3%	15,5%	16,1%	4,11%
1-2jr	16,8%	16,4%	15,9%	16,6%	16,4%	-1,11%
2-5jr	24,5%	25,5%	25,0%	24,0%	23,9%	-0,18%
5-10jr	16,8%	16,5%	16,6%	16,2%	15,3%	-5,68%
+10jr	13,6%	14,2%	14,1%	14,2%	14,2%	0,37%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	0,14%

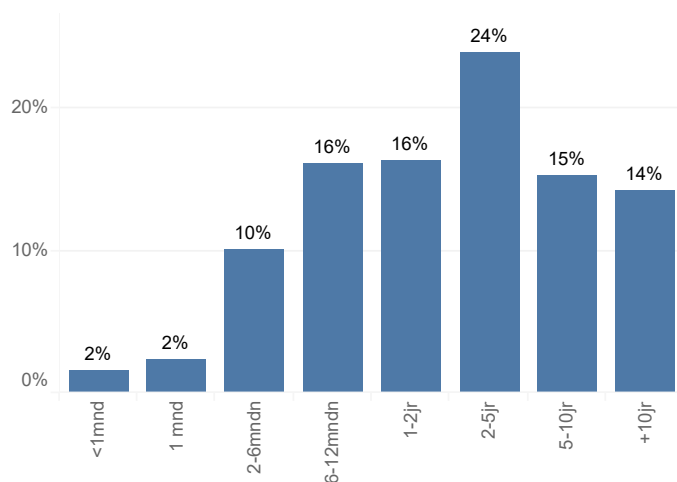
7.4.1 % 16-17

Deze pagina gaat in op het aantal werknemers naar de lengte van het dienstverband. Figuur 7.1 laat de ontwikkeling door tijd zien van het aantal werknemers naar de lengte van het dienstverband in de sector.

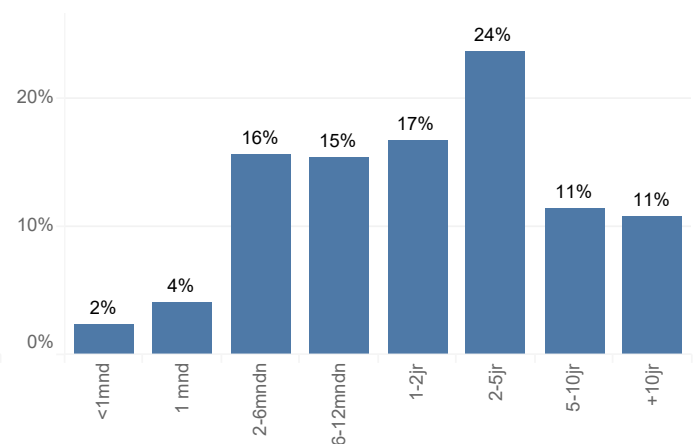
Tabel 7.2 heeft het aantal werknemers weer, naar lengte van het dienstverband. Tabel 7.4 geeft de verhouding in percentages weer. Waarbij tabel 7.4.1 laat de procentuele verhouding van de absolute aantallen zien tussen 2016 en 2017.

In figuur 7.3 en 7.5 is de duur van dienstverbanden weergegeven voor ultimo 2017 voor de sector en de benchmarksectoren.

7.3 Duur dienstverband 2017

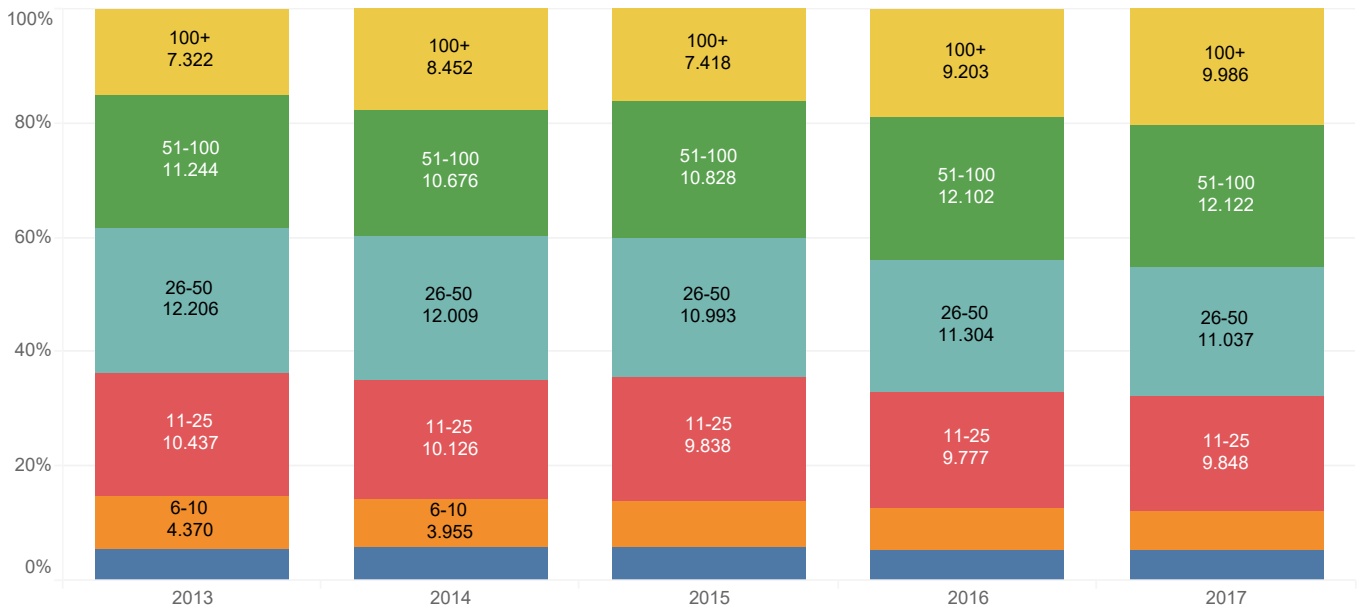

7.5 Duur dienstverband Benchmarksectoren ultimo 2017

8. Werknemers naar bedrijfsgrootte en lengte dienstverband naar FTE

8.1 Werknemers naar bedrijfsgrootte gedurende het jaar

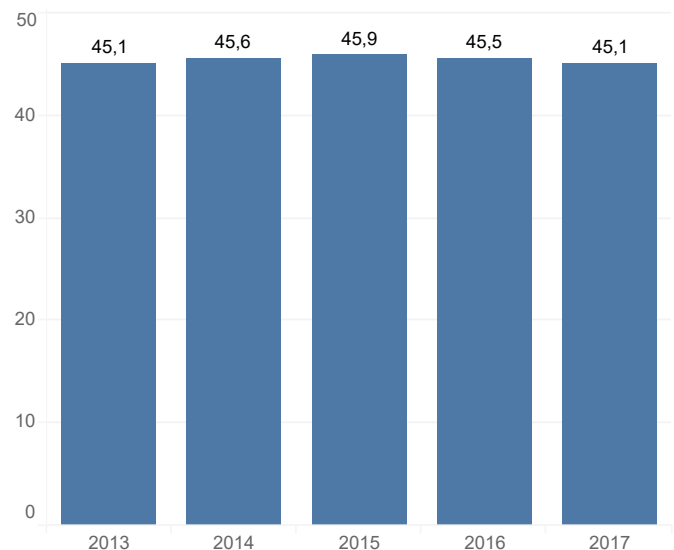

In figuur 8.1 wordt een overzicht gegeven van het aantal werknemers naar bedrijfsgrootte gedurende het jaar.

Tabel 8.2 toont het aantal werknemers ultimo jaar in FTE naar lengte van het dienstverband. Tabel 8.4 geeft hetzelfde weer, maar dan gedurende het jaar.

Figuur 8.3 geeft de gemiddelde duur van een dienstverband weer in maanden, voor de periode 2013 – 2017.

8.3 Gemiddelde lengte dienstverband in maanden

8.2 Werknemers in FTE naar lengte dienstverband ultimo jaar

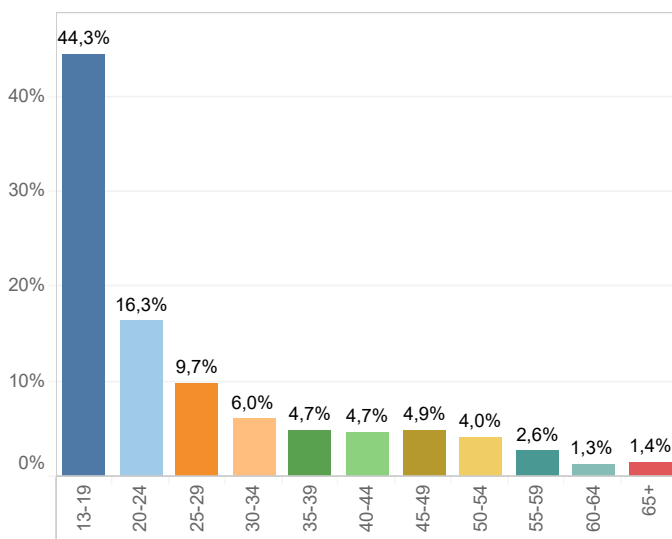
duur dienst verband	2013	2014	2015	2016	2017
<1mnd	21	18	15	19	19
1 mnd	49	38	40	61	66
2-6mndn	443	396	499	624	563
6-12mndn	1.777	1.705	1.825	1.838	2.023
1-2jr	2.391	2.301	2.235	2.425	2.612
2-5jr	4.169	4.165	3.999	3.809	3.961
5-10jr	3.958	3.771	3.840	3.661	3.427
+10jr	3.838	3.911	3.944	3.951	3.940
Totaal	16.645	16.306	16.397	16.389	16.609

8.4 Werknemers in FTE naar lengte dienstverband gedurende het jaar

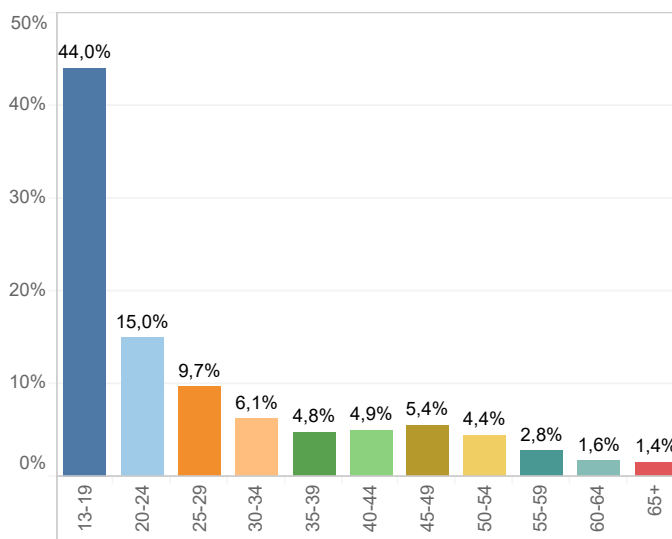
duur dienst verband	2013	2014	2015	2016	2017
<1mnd	38	41	46	55	61
1 mnd	117	128	147	174	185
2-6mndn	1.043	1.000	964	1.194	1.180
6-12mndn	2.574	2.312	2.042	2.496	2.804
1-2jr	2.824	2.706	2.476	2.807	2.986
2-5jr	4.626	4.610	4.318	4.121	4.276
5-10jr	4.190	4.034	4.022	3.852	3.618
+10jr	4.023	4.076	4.079	4.106	4.122
Totaal	19.435	18.905	18.094	18.805	19.231

9. Instroom naar leeftijd

9.1 Instroom in % naar leeftijd, gedurende het jaar 2016

9.4 Instroom naar leeftijd, gedurende het jaar 2017

9.2 Instroom gedurende het jaar

Leeftijd in klassen	2013	2014	2015	2016	2017	2017
13-19	7.842	7.847	7.997	7.935	8.341	5,1%
20-24	2.529	2.594	2.619	2.927	2.843	-2,9%
25-29	1.505	1.542	1.522	1.738	1.830	5,3%
30-34	1.025	1.039	1.102	1.080	1.164	7,8%
35-39	882	847	839	849	901	6,1%
40-44	826	863	843	838	926	10,5%
45-49	752	832	811	870	1.021	17,4%
50-54	650	698	635	718	830	15,6%
55-59	378	413	439	472	533	12,9%
60-64	265	205	228	232	307	32,3%
65+	311	272	242	258	263	1,9%
Totaal	16.965	17.152	17.277	17.917	18.959	5,8%

9.2.1 % 16-17

9.5 Instroom gedurende het jaar sector en benchmarksectoren

Leeftijd in klassen	Benchmarksectoren
13-19	27,8%
20-24	17,4%
25-29	11,7%
30-34	8,3%
35-39	6,7%
40-44	6,6%
45-49	6,8%
50-54	5,7%
55-59	4,0%
60-64	2,1%
65+	2,8%
Totaal	100,0%

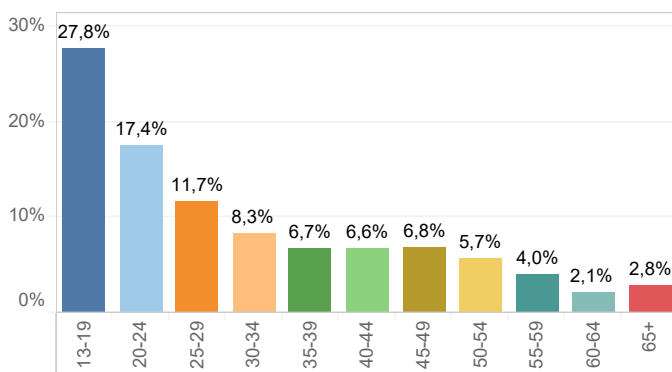
Deze en de volgende pagina gaan dieper in op de instroom in de sector. Hier gaan we in op de verdeling van de instroom naar leeftijd.

De figuren bovenaan de pagina geven het overzicht van de verdeling van instroom in 2016 (figuur 9.1) en 2017 (figuur 9.4), naar leeftijdscategorie.

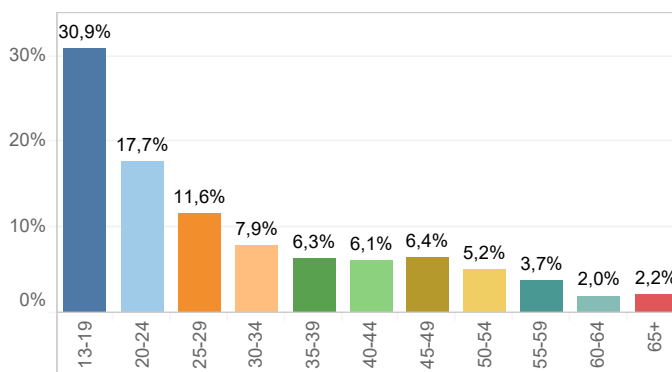
De instroom die gedurende het jaar plaatsvindt, staat in absolute cijfers voor de periode 2013-2017 in tabel 9.2 Hierbij geeft tabel 9.2.1 het procentuele verschil tussen 2016 en 2017 weer. Ter vergelijking staat in tabel 9.5 voor de benchmarksectoren, de procentuele verdeling van de instroom van 2017, naar leeftijdscategorieën.

In de figuren onderaan de pagina is de verdeling van de instroom naar leeftijd gedurende 2017 grafisch weergegeven voor de benchmarksectoren (figuur 9.3) en voor de gehele agrarische en groensector (figuur 9.6).

9.3 Instroom naar leeftijd, gedurende het jaar Benchmarksectoren 2017

9.6 Instroom naar leeftijd, gedurende het jaar Agrarisch en Groen 2017

10. Instroom naar maand en leeftijd

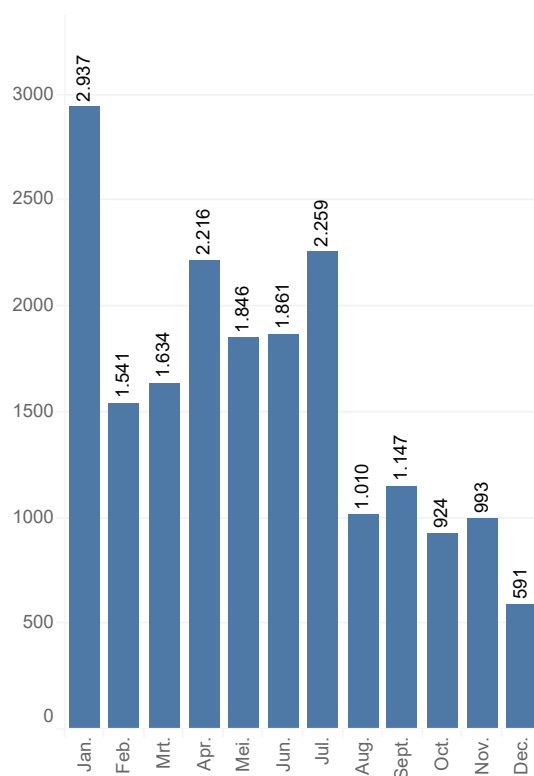
10.1 Instroom naar leeftijd, ultimo maand

Leeftijd in klassen	Jan.	Feb.	Mrt.	Apr.	Mei.	Jun.	Jul.	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
13-19	860	593	493	1.103	906	1.097	1.493	445	376	367	361	247
20-24	471	240	261	286	235	289	306	165	191	115	183	101
25-29	357	174	204	184	169	136	119	73	124	110	118	62
30-34	245	116	123	98	114	81	72	60	80	60	70	45
35-39	165	85	117	103	89	50	49	45	65	55	46	32
40-44	182	68	97	112	72	57	51	51	77	68	59	32
45-49	237	100	115	106	89	57	55	51	72	58	56	25
50-54	174	78	106	94	80	39	46	42	70	43	41	17
55-59	122	40	61	55	49	28	26	38	46	27	27	14
60-64	73	26	35	45	27	11	18	15	23	9	14	11
65+	51	21	22	30	16	16	24	25	23	12	18	5
Totaal	2.937	1.541	1.634	2.216	1.846	1.861	2.259	1.010	1.147	924	993	591

10.2 Instroom per maand, naar leeftijd in %

Leeftijd in klassen	Januari	Februari	Maart	April	Mei..	Juni	Juli	Augustus	Septemb..	October	November	December
13-19	29,3%	38,5%	30,2%	49,8%	49,1%	58,9%	66,1%	44,1%	32,8%	39,7%	36,4%	41,8%
20-24	16,0%	15,6%	16,0%	12,9%	12,7%	15,5%	13,5%	16,3%	16,7%	12,4%	18,4%	17,1%
25-29	12,2%	11,3%	12,5%	8,3%	9,2%	7,3%	5,3%	7,2%	10,8%	11,9%	11,9%	10,5%
30-34	8,3%	7,5%	7,5%	4,4%	6,2%	4,4%	3,2%	5,9%	7,0%	6,5%	7,0%	7,6%
35-39	5,6%	5,5%	7,2%	4,6%	4,8%	2,7%	2,2%	4,5%	5,7%	6,0%	4,6%	5,4%
40-44	6,2%	4,4%	5,9%	5,1%	3,9%	3,1%	2,3%	5,0%	6,7%	7,4%	5,9%	5,4%
45-49	8,1%	6,5%	7,0%	4,8%	4,8%	3,1%	2,4%	5,0%	6,3%	6,3%	5,6%	4,2%
50-54	5,9%	5,1%	6,5%	4,2%	4,3%	2,1%	2,0%	4,2%	6,1%	4,7%	4,1%	2,9%
55-59	4,2%	2,6%	3,7%	2,5%	2,7%	1,5%	1,2%	3,8%	4,0%	2,9%	2,7%	2,4%
60-64	2,5%	1,7%	2,1%	2,0%	1,5%	0,6%	0,8%	1,5%	2,0%	1,0%	1,4%	1,9%
65+	1,7%	1,4%	1,3%	1,4%	0,9%	0,9%	1,1%	2,5%	2,0%	1,3%	1,8%	0,8%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

10.5 Instroom per maand

In tabel 10.1 wordt de instroom per leeftijdscategorie per maand weergegeven. In tabel 10.2 is deze verdeling in procenten uitgedrukt. De instroom wordt berekend op basis van de datum indiensttreding. De aantallen zijn gebaseerd op aantallen nieuwe dienstverbanden. Figuur 10.5 geeft de instroom per maand grafisch weer.

In tabel 10.3 wordt de jaarlijkse instroom van de sector, de benchmarksectoren en heel Agrarisch en Groen met elkaar vergeleken. Tabel 10.4 laat de instroom in de sector in 2017 per maand zien, uitgesplitst naar jonger dan 30 jaar (<30) en ouder dan 30 jaar (>30).

10.3 Instroom sector, Benchmark en totaal

	Jaar	
	2016	2017
Benchmarksectoren	33.280	35.869
Glastuinbouw	17.917	18.959
Overig	16.885	19.166
Grand Total	68.082	73.994

10.3.1 % 15-16

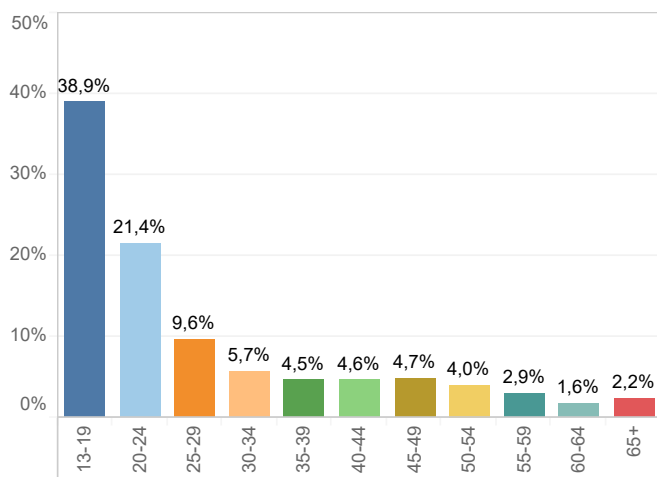
Benchmarkse..	7,8%
Glastuinbouw	5,8%
Overig	13,5%
Grand Total	8,7%

10.4 Instroom <30 en > 30

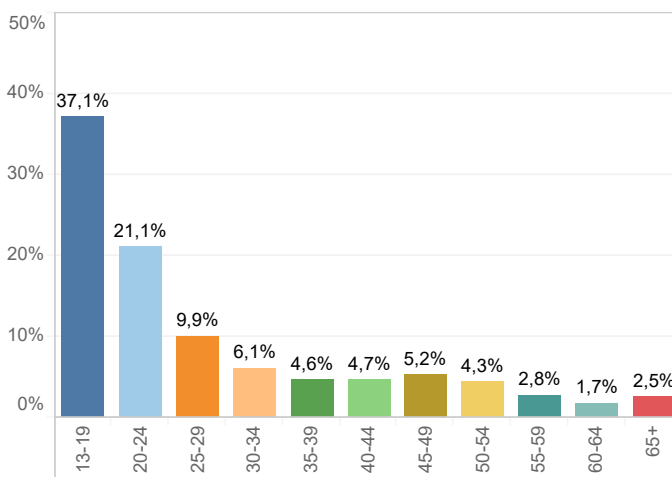
	Januari	Februari	Maart	April	Mei..	Juni	Juli	Augustus	September	October	November	December
<30	57,47%	65,35%	58,63%	70,98%	70,96%	81,78%	84,90%	67,62%	60,24%	64,07%	66,67%	69,37%
>30	42,53%	34,65%	41,37%	29,02%	29,04%	18,22%	15,10%	32,38%	39,76%	35,93%	33,33%	30,63%

11 Uitstroom naar Leeftijd

11.1 Uitstroom naar leeftijd, gedurende het jaar 2016

11.4 Uitstroom naar leeftijd, gedurende het jaar 2017

11.2 Uitstroom gedurende het jaar

Leeftijd in klassen	2012	2013	2014	2015	2016	2017
13-19	7.038	6.072	7.040	6.244	6.838	6.533
20-24	3.053	3.206	3.511	3.413	3.761	3.716
25-29	1.715	1.617	1.643	1.639	1.685	1.742
30-34	1.028	1.134	1.127	1.073	1.005	1.065
35-39	902	895	888	831	789	810
40-44	948	897	936	799	804	821
45-49	898	827	924	839	834	913
50-54	756	751	817	709	702	754
55-59	483	461	510	481	504	492
60-64	360	357	377	298	280	305
65+	159	213	346	384	388	446
Totaal	17.340	16.430	18.119	16.710	17.590	17.597

11.5 Uitstroom gedurende het jaar sector en benchmarksectoren

Leeftijd in klassen	Benchmarksectoren	Glastuinbouw
13-19	7.959	6.533
20-24	6.275	3.716
25-29	4.159	1.742
30-34	2.890	1.065
35-39	2.261	810
40-44	2.212	821
45-49	2.287	913
50-54	1.912	754
55-59	1.322	492
60-64	697	305
65+	1.072	446
Totaal	33.046	17.597

Deze pagina geeft een overzicht van de leeftijden van de beëindigde dienstverbanden (uitstroom). De figuren bovenaan de pagina geven het overzicht van de verdeling van uitstroom in 2016 (figuur 11.1) en 2017 (figuur 11.4), naar leeftijdscategorie.

In tabel 11.2 is de verdeling van de uitstroom naar leeftijd die gedurende een jaar plaatsvindt, weergegeven in absolute aantallen voor de afgelopen jaren. In tabel 11.5 staat ter vergelijking de uitstroom naar leeftijd van het meest recente jaar, voor de benchmarksectoren.

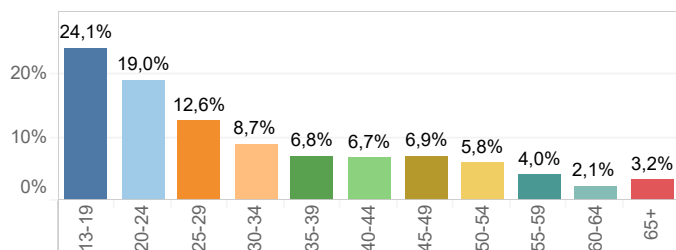
Onderaan de pagina is voor 2017 de uitstroom naar leeftijd visueel weergegeven voor de benchmarksectoren (figuur 11.3) en de gehele agrarische- en groensector.

Bij de 'reguliere' uitstroom is het mogelijk dat personen met een beëindigd dienstverband later weer instromen in de sector. De duurzame uitstroom bestaat uit alle personen die uitstromen uit de sector en niet binnen 12 maanden weer instromen in de sector, de duurzame uitstroom kan daarom pas een jaar later berekend worden. De duurzame uitstroom uit de sector staat in tabel 11.6.

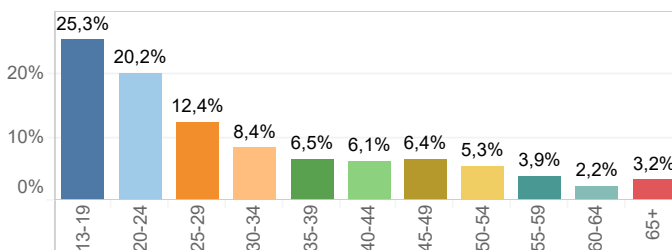
11.6 Duurzame uitstroom per jaar

Leeftijd in klassen	2012	2013	2014	2015	2016
13-19	5.121	4.436	4.824	4.410	4.123
20-24	1.957	2.066	2.138	2.169	2.136
25-29	829	814	825	825	724
30-34	428	523	476	478	416
35-39	385	392	352	327	302
40-44	387	385	366	292	268
45-49	359	367	375	333	272
50-54	299	341	313	269	219
55-59	205	214	182	166	151
60-64	189	201	208	126	94
65+	97	125	161	204	200
Totaal	10.256	9.864	10.220	9.599	8.905

11.3 Uitstroom naar leeftijd, gedurende het jaar Benchmark 2017

11.7 Uitstroom naar leeftijd, gedurende het jaar Agrarisch en Groen 2017

12. Uitstroom naar maand en leeftijd

12.1 Uitstroom naar leeftijd, ultimo maand

Leeftijd in klassen	Jan_	Feb_	Mrt_	Apr_	Mei_	Jun_	Jul_	Aug_	Sept_	Oct_	Nov_	Dec_
13-19	375	321	362	328	360	563	753	927	584	693	368	899
20-24	300	210	274	269	278	397	335	418	303	268	193	471
25-29	100	76	115	156	208	185	118	130	124	130	115	285
30-34	48	40	83	88	123	128	73	78	69	81	68	186
35-39	43	23	58	47	84	98	55	59	60	63	61	159
40-44	42	34	64	58	84	103	54	47	46	66	76	147
45-49	41	34	84	71	92	103	51	76	64	58	68	171
50-54	37	35	59	48	65	89	39	69	28	81	62	142
55-59	25	25	42	31	51	56	21	34	32	37	36	102
60-64	12	14	23	26	19	49	12	10	26	23	33	58
65+	6	16	23	43	39	47	44	30	32	30	39	97
Totaal	1.029	828	1.187	1.165	1.403	1.818	1.555	1.878	1.368	1.530	1.119	2.717

12.2 Uitstroom per maand naar leeftijd in %

Leeftijd in klassen	jan	feb	mrt	april	mei	juni	juli	aug	sept	oct	nov	dec
13-19	36,44%	38,77%	30,50%	28,15%	25,66%	30,97%	48,42%	49,36%	42,69%	45,29%	32,89%	33,09%
20-24	29,15%	25,36%	23,08%	23,09%	19,81%	21,84%	21,54%	22,26%	22,15%	17,52%	17,25%	17,34%
25-29	9,72%	9,18%	9,69%	13,39%	14,83%	10,18%	7,59%	6,92%	9,06%	8,50%	10,28%	10,49%
30-34	4,66%	4,83%	6,99%	7,55%	8,77%	7,04%	4,69%	4,15%	5,04%	5,29%	6,08%	6,85%
35-39	4,18%	2,78%	4,89%	4,03%	5,99%	5,39%	3,54%	3,14%	4,39%	4,12%	5,45%	5,85%
40-44	4,08%	4,11%	5,39%	4,98%	5,99%	5,67%	3,47%	2,50%	3,36%	4,31%	6,79%	5,41%
45-49	3,98%	4,11%	7,08%	6,09%	6,56%	5,67%	3,28%	4,05%	4,68%	3,79%	6,08%	6,29%
50-54	3,60%	4,23%	4,97%	4,12%	4,63%	4,90%	2,51%	3,67%	2,05%	5,29%	5,54%	5,23%
55-59	2,43%	3,02%	3,54%	2,66%	3,64%	3,08%	1,35%	1,81%	2,34%	2,42%	3,22%	3,75%
60-64	1,17%	1,69%	1,94%	2,23%	1,35%	2,70%	0,77%	0,53%	1,90%	1,50%	2,95%	2,13%
65+	0,58%	1,93%	1,94%	3,69%	2,78%	2,59%	2,83%	1,60%	2,34%	1,96%	3,49%	3,57%
Totaal	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

In tabel 12.1 is de uitstroom per leeftijdscategorie per maand weergegeven. Net zoals bij berekening van de instroom wordt de uitstroom berekend op basis van de datum uitdiensttreding van medewerkers. Figuur 12.2 laat deze verdeling in procenten zien.

Voor het meest recente jaar staat in figuur 12.5 de maandelijkse uitstroom grafisch weergegeven.

De jaarlijkse uitstroom uit de sector, de benchmarksectoren en heel Agrarisch en Groen wordt in tabel 12.3 met elkaar vergeleken. De uitstroom uit de sector in 2017 is in tabel 12.4 per maand uiteengezet, uitgesplitst naar jonger dan 30 jaar (<30) en ouder dan 30 jaar (>30).

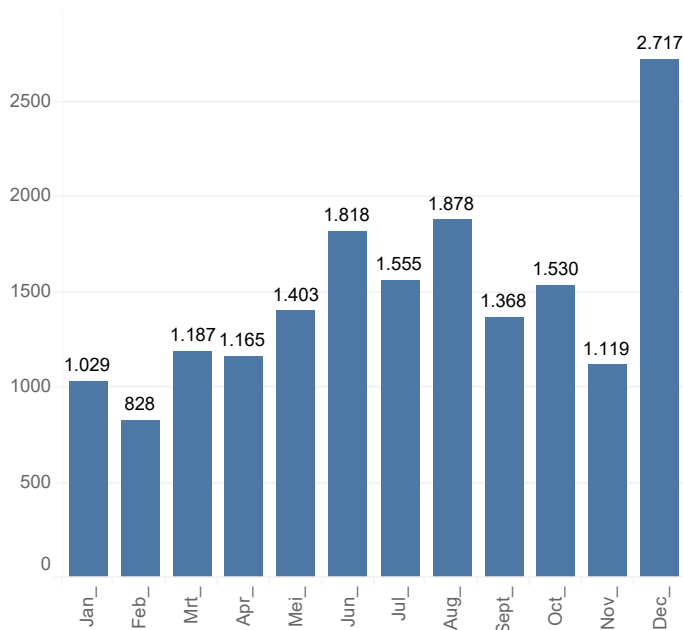
12.3 Uitstroom sector, Benchmark en totaal

	Jaar	
	2016	2017
Benchmarksectoren	31.599	33.046
Glastuinbouw	17.590	17.597
Overig	14.106	15.782
Grand Total	63.295	66.425

12.4 Uitstroom <30 en > 30

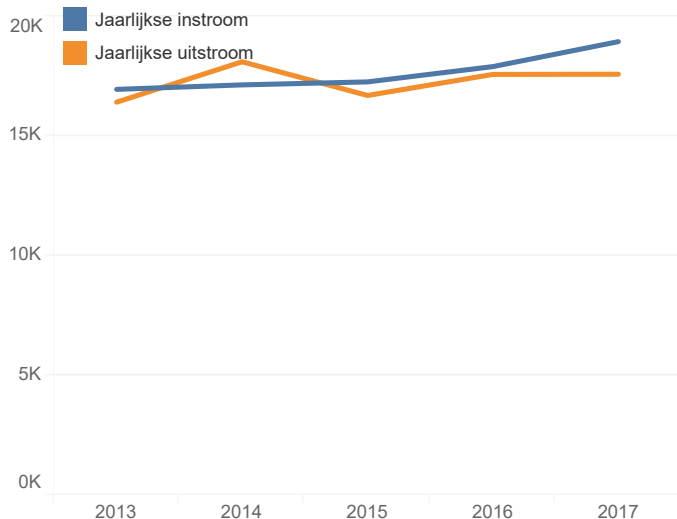
	Januari	Februari	Maart	April	Mei..	Juni	Juli	Augustus	Septemb..	October	November	December
<30	57,47%	65,35%	58,63%	70,98%	70,96%	81,78%	84,90%	67,62%	60,24%	64,07%	66,67%	69,37%
>30	42,53%	34,65%	41,37%	29,02%	29,04%	18,22%	15,10%	32,38%	39,76%	35,93%	33,33%	30,63%

12.5 Uitstroom per maand

13 In- en uitstroom vergeleken en intersectorale mobiliteit

13.1 In- en uitstroom vergeleken

13.2 Intersectorale mobiliteit

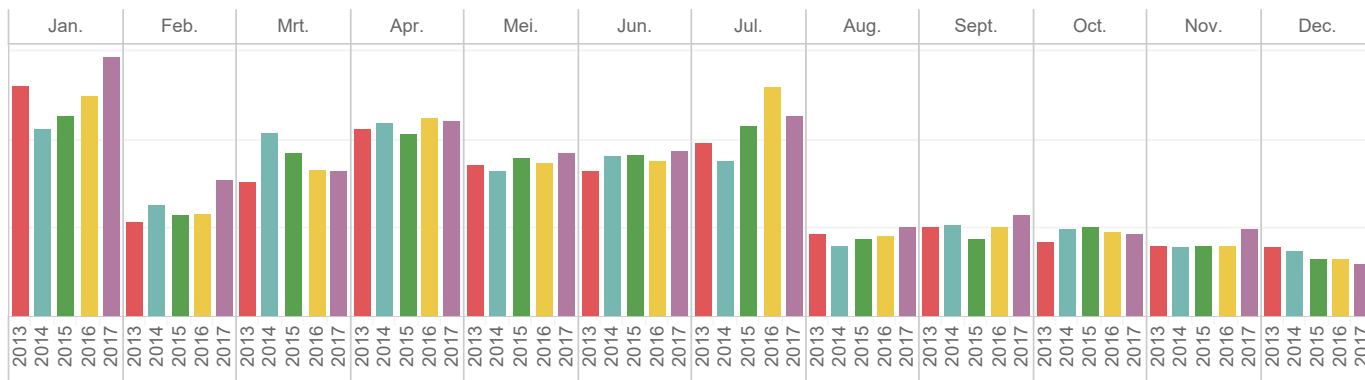
	2012	2013	2014	2015	2016
Bedrijfsverzorgingsdiensten	4	7	2	2	3
Bloembollengroothandel	44	35	39	40	35
Bos & Natuur	1				9
Dierhouderij	11	17	13	10	42
Loonwerk	24	27	25	16	75
Open teelten Bloembollen	75	64	104	149	190
Open teelten Boomkwekerij	76	54	47	22	98
Open teelten Landbouw	8	13	16	48	80
Open teelten Tuinbouw	169	178	186	194	366
Paddenstoelen	7	15	14	3	24
Totaal	419	410	446	484	922

Op voorgaande pagina's kwam de in- en uitstroom aan bod, op deze pagina wordt deze in- en uitstroom met elkaar vergeleken. De ontwikkeling van jaarlijkse in- en uitstroom staat in figuur 13.1..

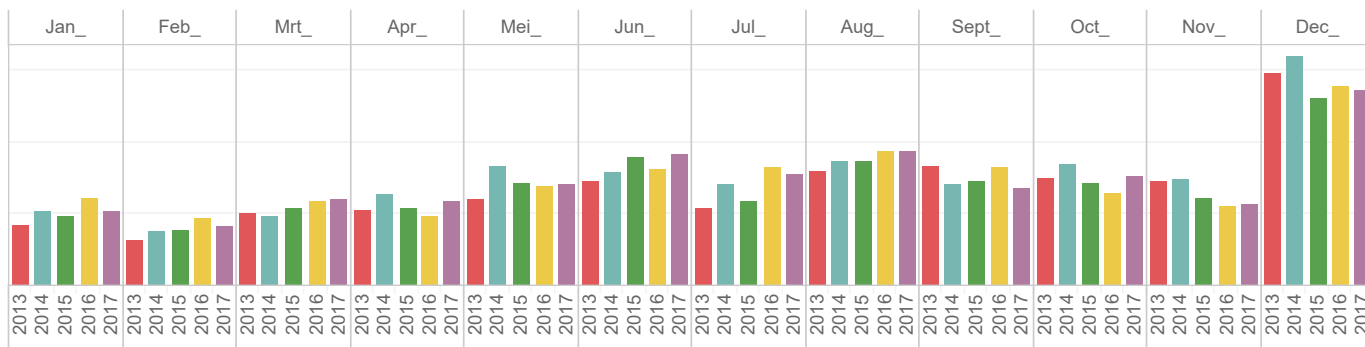
Figuur 13.2 geeft de intersectorale mobiliteit weer van personen die vanuit Glastuinbouw de betreffende sector instromen. Er is sprake van intersectorale mobiliteit wanneer een beëindigd dienstverband binnen 12 maanden wordt opgevolgd door een dienstverband in een van de andere agrarische sectoren.

Figuur 13.3 toont de instroom tussen 2013 en 2017, per maand. De uitstroom tussen 2013 en 2017, is per maand te zien in figuur 13.4.

13.3 Instroom ultimo maand 2013-2017

13.4 Uitstroom ultimo maand 2013-2017

Bijlage 1 begripsomschrijvingen

Begripsomschrijvingen en toelichtingen

Hieronder wordt een beschrijving gegeven van de in de factsheet gehanteerde begrippen.

Dienstverband

Onder een dienstverband wordt verstaan een arbeidsovereenkomst van een persoon in een van de sectoren. Een werknemer kan in een jaar meerdere dienstverbanden hebben, al dan niet bij hetzelfde bedrijf.

Werknemer

Een werknemer is een persoon die een arbeidsovereenkomst is aangegaan met een werkgever die is aangesloten bij Colland Arbeidsmarkt. Het aantal werknemers zegt dus niets over het aantal werkzame fte in loondienst.

Relatie dienstverband en werknemer

Begripsverklaring met betrekking tot de te onderscheiden werknemers

In de administratie staan niet alleen werknemers geregistreerd maar ook een beperkt aantal personen met een ander soort arbeidsverhouding zoals bijvoorbeeld de DGA. De in deze notitie gepresenteerde informatie heeft betrekking op werknemers die in dienst zijn bij de bedrijven zélf. Over de andere arbeidsverhoudingen (bijvoorbeeld stagiaires en uitzendkrachten) is geen informatie opgenomen omdat deze niet voorkomen in de administratie van Colland Arbeidsmarkt.

De administratie registreert drie soorten contracten:

- "Vast": dienstverbanden met een vast aantal uren per week (ongeacht of dit contracten van bepaalde of onbepaalde tijd en/of korte of lange contracten zijn);
- "Oproepkracht": dienstverbanden met een variabel aantal uren (idem).
- "Gelegenheidswerker" (tot 2015) en "Piekarbeiders (vanaf 2015). Deze zijn niet meegenomen in deze factsheet. De regeling Piekarbeid geldt alleen voor de cao's (sectoren) Bloembollengroothandel, Glastuinbouw en Open Teelten. Kerninformatie over Piekarbeid wordt alleen opgenomen in de factsheets van de betreffende sectoren.

Gemiddelde werkgelegenheid in een jaar

Hierbij gaat het om het gemiddelde van het aantal personen in loondienst per ultimo maand. De gemiddelde werkgelegenheid in het jaar is weer het gemiddelde van alle maanden.

Bedrijven

Het gaat hierbij om bedrijven die werknemers in dienst hebben en die op grond van de werkingssfeer van de sectorcao en de cao Colland verplicht zijn aangesloten bij het fonds. Daarnaast zijn er vrijwillig bij een sector aangesloten bedrijven. Deze hebben zich om hen moverende redenen (bijvoorbeeld verwantschap) aangesloten bij een sector maar zijn geen onderdeel van de sector. Daarom worden deze niet langer meegenomen in de cijfers. Kerninformatie over vrijwillig aangesloten bedrijven treft u aan in bijlage II. Alle data betreft werknemers gedurende het jaar.

Een bedrijf is een onderneming in een van de sectoren die ultimo jaar één of meerdere personen in dienst hebben.

Agrarische en groene sectoren

In deze notitie worden veertien verschillende sectoren onderscheiden, te verstaan:

- Bedrijfsverzorgingsdiensten
- Bos & Natuur
- Dierhouderij
- Glastuinbouw
- Groenvoederdrogerijen
- Groothandel in Bloembollen
- Hoveniers en groenvoorzieners
- Landbouwwerktuigen Exploiterende Ondernemingen (Loonwerk)
- Open teelten Landbouw
- Open teelten Tuinbouw
- Open teelten Bloembollen
- Open teelten Boomkwekerij
- Paddenstoelen
- Varkensverbetering

Benchmark

Qua kenmerken van activiteiten en werknemers is de Hovenierssector binnen de agrarische en groene sectoren als geheel het beste te vergelijken met de (mechanisch) Loonwerksector en Bedrijfsverzorgingsdiensten (gecombineerd). Op een aantal onderdelen wordt de sector daarom vergeleken met het totaal van deze sectoren en met de agrarische en groene sector als geheel.

FTE

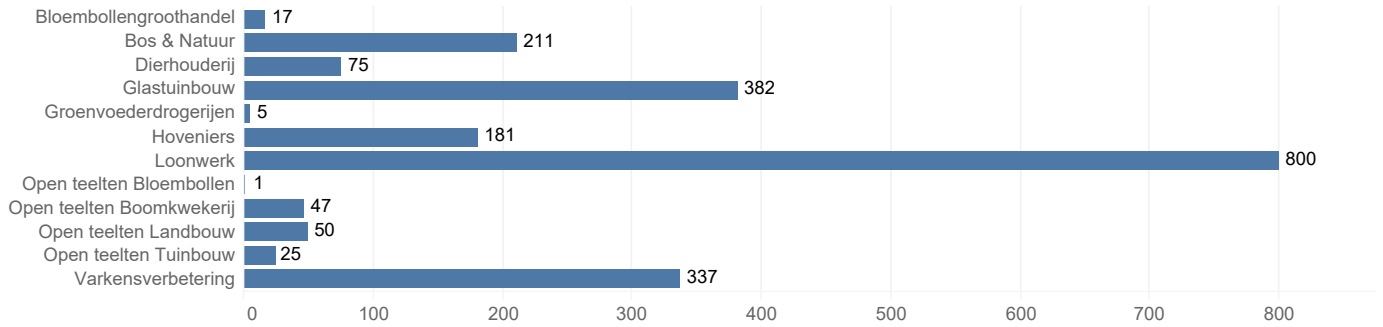
Een FTE is de eenheid waarmee de omvang van een baan of de totale personeelssterkte wordt uitgedrukt. Een FTE betreft een volledige werkweek gedurende een jaar. In de verschillende sectoren kan het aantal uur per volledige werkweek op jaarbasis verschillen. Per sector wordt voor één FTE het volgende aantal uren gerekend. Deze indeling is op gebaseerd op de verschillende cao's.

- Bedrijfsverzorgingsdiensten 1.957,5 uur per jaar
- Bos & Natuur 1.931,4 uur per jaar
- Dierhouderij 1.931,4 uur per jaar
- Glastuinbouw 1.931,4 uur per jaar
- Groenvoederdrogerijen 2.088 uur per jaar
- Groothandel in Bloembollen 1.983,6 uur per jaar
- Hoveniers en groenvoorzieners 1.930 uur per jaar
- Landbouwwerktuigen Exploiterende Ondernemingen (Loonwerk) 1.983,6 uur per jaar
- Open teelten (alle deelsectoren) 1.983,6 uur per jaar
- Paddenstoelen 2.088 uur per jaar *
- Varkensverbetering 1.983,6 uur per jaar

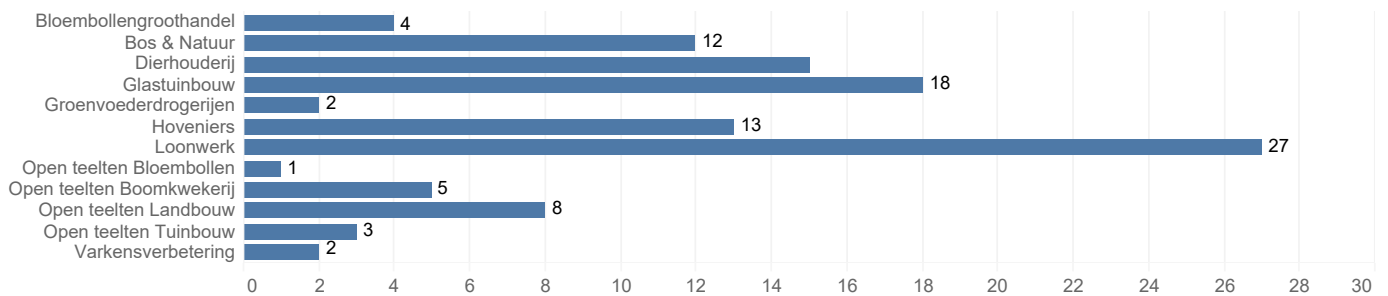
*) voor de sector Paddenstoelen is geen cao. Aantal uur is gebaseerd op een werkweek van 40 uur x 52,2 weken.

Bijlage 2 Vrijwillig bij Colland Arbeidsmarkt aangesloten bedrijven

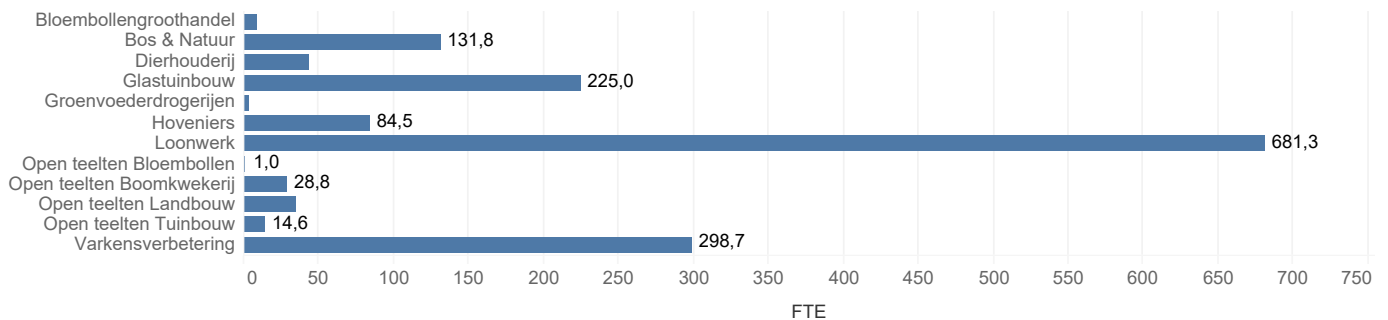
Werknemers vrijwillig aangesloten bedrijven naar sector 2017

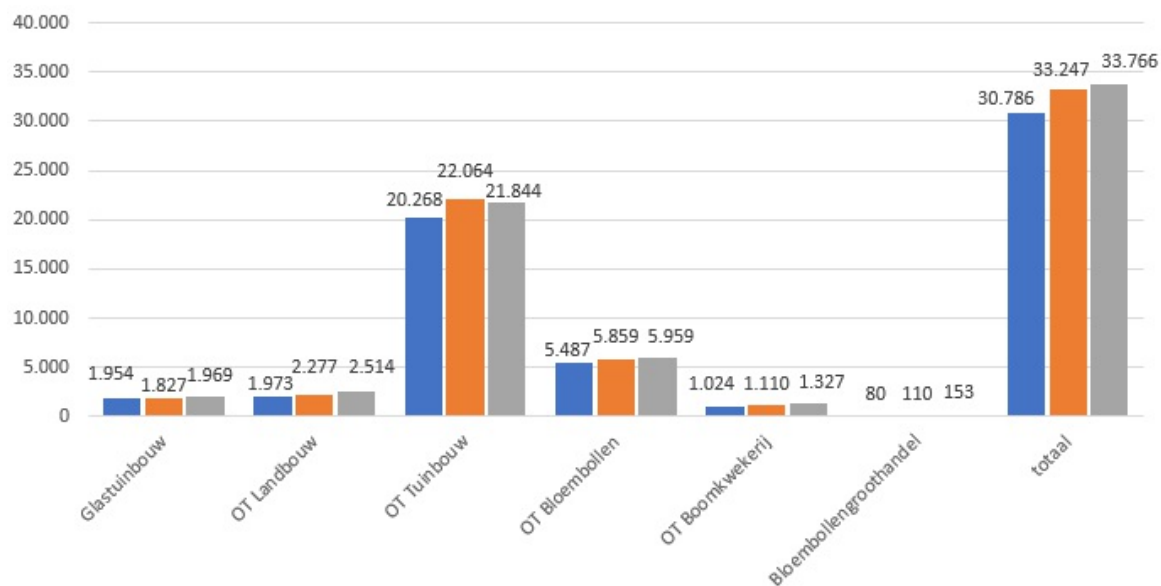
Werkgevers vrijwillig aangesloten bedrijven naar sector 2017

Werknemers in FTE vrijwillig aangesloten bedrijven naar sector 2017

Piekarbeid in aantal dienstverbanden naar sector 2015-2017

Bijlage 3 Bundeling van arbeidsmarktregio's in districten

Bundeling van arbeidsmarktregio's in districten.

District Noord: Friesland, Groningen, Drenthe.

District Noord-West: Groot Amsterdam, Noord-Holland Noord, Zaanstreek/Waterland, Zuid-Kennemerland/

District Midden-West: Flevoland, Gooi- en Vechtstreek, Haaglanden, Holland Rijnland, Midden-Holland, Midden-Utrecht, Oost-Utrecht, Zuid-Holland Centraal.

District Oost: Achterhoek, Food Valley, IJsselvechtstreek, Midden-Gelderland, Rivierenland, Stedendriehoek, Twente, Zuid-Gelderland.

District Zuid-West: Drechtsteden, Gorinchem, Rijnmond, West-Brabant, Zeeland.

District Zuid-Oost: Helmond-De Peel, Midden-Brabant, Midden-Limburg, Noord-Limburg, Noordoost-Brabant, Zuid-Limburg, Zuidoost-Brabant.